

Aan De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Plein 2
2511 CR Den Haag

Datum 1 december 2006
Ons kenmerk S2006038945
Onderwerp Antwoorden op vragen van de vaste commissie voor Defensie
over de herinrichting van het museaal bestel van Defensie.

Hierbij bied ik u de antwoorden aan op de schriftelijke vragen van de vaste commissie voor Defensie over de herinrichting van het museaal bestel van Defensie (30300X-127).

DE STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE

Bijlage:

Antwoorden op schriftelijke vragen van de vaste commissie voor Defensie over de herinrichting van het museaal bestel van Defensie.

Defensie

BIJLAGE

Datum

Ons kenmerk

Antwoorden op de schriftelijke vragen van de vaste commissie voor Defensie over de herinrichting van het museaal bestel van Defensie.

1. Wie is eigenaar van de gebouwen waar de musea thans gevestigd zijn? Wat gebeurt er met de verkoopopbrengsten?

Met het besluit herinrichting museaal bestel Defensie worden het Legermuseum en het Militaire Luchtvaart Museum gehuisvest in het nieuw te bouwen Defensiemuseum in Soesterberg. De overige musea blijven op hun huidige locatie.

Het gebouw van het Legermuseum in Delft, het Armamentarium, is in materieel beheer bij de Rijksgebouwendienst. Er zijn voorsnog geen plannen om dit gebouw te verkopen (zie ook het antwoord op vraag 2). Over de toekomst van de depots van het Legermuseum, voor zover eigendom van Defensie, heb ik nog geen besluit genomen.

Kamp van Zeist, de locatie van het Militaire Luchtvaart Museum is in materieel beheer bij Defensie. Het terrein en de gebouwen daarop zullen binnen het rijk worden verkocht ten behoeve van het detentiecentrum Kamp Zeist. De verkoopopbrengst zal worden gebruikt ter (gedeeltelijke) dekking van de investeringen in het nieuwe Defensiemuseum.

2. Hoe heeft het gemeentebestuur van Delft gereageerd op het voorgenomen vertrek van het Legermuseum?

Gedurende de afgelopen jaren heb ik meermalen met de Burgemeester van Delft gesproken over het op handen zijnde vertrek van het Legermuseum. Ondanks de centrale ligging en de huisvesting in een prachtig, historisch gebouw, kampt het Legermuseum immers al jaren met een groot ruimtegebrek. Dit maakt het onmogelijk de gehele collectie op een aansprekende wijze te presenteren en voldoende aandacht te besteden aan het optreden van de Landmacht in het recentere verleden (na 1850).

Defensie

BIJLAGE

Datum

Ons kenmerk

De gemeente Delft betreurt het vertrek van Legermuseum, maar heeft begrip voor de redenen en beziet nu een aantal opties ter vervanging van het Legermuseum in het Armamentarium.

3. In hoeverre denkt het kabinet vergelijkbare bezoekersaantallen als de huidige 350.000 per jaar te kunnen realiseren met de voorgenomen verhuizing naar Soesterberg?

Eén van de redenen om te komen tot een besluit tot herinrichting van het museaal bestel van Defensie is de noodzaak het historisch erfgoed van Defensie op een professionelere, meer aantrekkelijke wijze aan een groter publiek te tonen en daarbij de boodschap van Defensie aan de Nederlandse maatschappij te presenteren.

Daarnaast ga ik er van uit dat het samenvoegen van verschillende op zichzelf al interessante musea op een mooie, centraal gelegen locatie die meer mogelijkheden biedt en meer aanspreekt, tot synergie-effecten zal leiden en een grotere aantrekkingskracht op het publiek zal uitoefenen.

4. Hoe verhouden de plannen met betrekking tot het museaal bestel bij Defensie zich tot de verklaring van de Stichting Vrienden van het Museum der Koninklijke Marechaussee (in een brief aan de Tweede Kamer) dat het Marechausseemuseum geen defensieonderdeel is? Indien deze verklaring klopt, kan Defensie dit museum dan dwingen om zich te schikken in een constructie die de Stichting Vrienden van het Museum der Koninklijke Marechaussee onwenselijk acht?

Het Marechausseemuseum is, evenals het Legermuseum, ondergebracht in een stichting en is derhalve geen defensieonderdeel. Defensie is echter nauw verbonden met de Stichting Museum der Koninklijke Marechaussee. Zo is de Commandant van de Koninklijke Marechaussee voorzitter van het bestuur van deze stichting en wordt structureel personeel van de Koninklijke Marechaussee ingezet om werkzaamheden voor het museum te

BIJLAGE

Datum

Ons kenmerk

verrichten. Daarnaast is Defensie de belangrijkste subsidieverstrekker van het Marechausseemuseum en levert incidenteel personele en materiële diensten. Ik zie het besluit tot herschikking van het museaal bestel als een kans voor het Marechausseemuseum om te voldoen aan de steeds stijgende eisen van professioneel museumbeheer en om de aantrekkelijkheid van het museum voor een groter publiek te vergroten. Ik vertrouw er op het besluit in goed overleg met de Stichting Museum der Koninklijke Marechaussee en met alle overige museumbesturen te kunnen implementeren.

5. Aangegeven wordt dat de subsidie aan de Stichting Nationaal Militair Museum (NMM) verkregen zal worden door het bevriezen en samenvoegen van de huidige exploitatiekosten van de verschillende defensiemusea. Hoe wordt het wegwerken van het achterstallig onderhoud dan bekostigd?

6. Aan welke bedragen moet gedacht worden bij de subsidiëring van de Stichting NMM? Is tevens sprake van subsidiëring door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap? Zal subsidiëring gebaseerd zijn op meerjarige afspraken, zoals dat ook bij de rijksmusea op het terrein van cultuur plaatsvindt?

12. In het huidige bestel vindt maar een zeer gedeeltelijke concentratie van musea plaats. Is in de verre toekomst een verdere concentratie voorzien, of is het thans gepresenteerde model ook het 'eindmodel'?

Bij het onderbrengen van de Defensiemusea in de Stichting Nationaal Militair Museum (NMM) zullen, evenals in 2003 voor de stichting militair-historisch museum (Legermuseum) is gebeurd, waar mogelijk de uitgangspunten en randvoorwaarden van de verzelfstandigingsoperatie van de rijksmusea, die onder het Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur tot stand is gekomen, worden toegepast.

De toekomstige subsidie die Defensie vooralsnog als enige subsidieverstrekker aan de Stichting NMM zal geven, zal worden verkregen door het centraliseren van de huidige

Defensie

BIJLAGE

Datum
Ons kenmerk

budgetten voor de verschillende musea. Hoewel het bedrag van deze subsidie nog in detail vastgesteld moet worden, wordt gedacht aan een taakstellend budget van circa M€ 20, gebaseerd op de huidige subsidie met aftrek van een doelmatigheidskorting en een verhoging ter dekking van de rente en aflossing van het te bouwen Defensiemuseum. Met de nieuwbouw van dit museum en een groot depot in Soesterberg wordt tevens het probleem van achterstallig gebouwenonderhoud opgelost.

De subsidie voor de Stichting NMM zal worden vastgelegd in jaarlijks te maken resultaatafspraken waarin doelmatigheidsprikkels kunnen worden opgenomen. Zo wordt de stichting aangemoedigd de kosten (per bezoeker) te beperken en kan op termijn zonodig ook het aantal en de locatie van de museumvestigingen worden aangepast. Op langere termijn behoort een verdere concentratie dus tot de mogelijkheden, echter pas nadat het besluit herschikking museaal bestel Defensie op gedegen wijze is geïmplementeerd.

7. In welke mate zal het museum mede opdracht krijgen tot het inrichten van wisselende tentoonstellingen, die een direct verband hebben met de actuele inzet van de krijgsmacht in missies? In hoeverre zal het Defensiemuseum gericht een bijdrage gaan leveren als communicatiekanaal naar de samenleving omtrent de actuele bijdragen die Defensie levert aan operaties?

8. Zal aangestuurd worden op een directe samenwerkingsrelatie tussen het museum enerzijds en de Directie Voorlichting van Defensie anderzijds, waarbij het museum als faciliteit zal functioneren voor media en dergelijke die producties willen maken die zich mede richten op het voorlichten van de samenleving omtrent de activiteiten van Defensie?

Het presenteren van de museale boodschap binnen het onlangs opgestelde Defensie Corporate Communicatiebeleidskader is, naast het instandhouden van het historisch erfgoed van de krijgsmacht, een hoofdtaak van de Stichting NMM. Dat betekent dat het Defensiemuseum te zijner tijd, als markant onderdeel van het palet aan

BIJLAGE

Datum
Ons kenmerk

communicatiemiddelen van Defensie, een belangrijke rol zal spelen in het communiceren van de boodschap van Defensie aan de samenleving. Een essentieel element van deze boodschap is het presenteren van de krijgsmacht bij de uitvoering van de diverse crisisbeheersingsoperaties, waaraan het Defensiemuseum en de overige musea uitgebreid aandacht zullen besteden.

9. Is de locatie voor het nieuwe Defensiemuseum te Soesterberg goed bereikbaar met het openbaar vervoer? Kan de locatie grote bezoekersaantallen verwerken? Waarom is niet gekozen voor een locatie in of nabij een grote stad? Worden er maatregelen getroffen om Soesterberg beter bereikbaar te maken, zodat het brede publiek daadwerkelijk kennis kan nemen van de brede Defensiehistorie?

Huisvesting van een zo groot museum als het Defensiemuseum op een goede locatie in een stad is zeer kostbaar en het realisatietraject zou vele jaren in beslag nemen.

De vliegbasis Soesterberg biedt uitstekende mogelijkheden het Defensiemuseum te huisvesten en de realisatie is geheel ingebed in plannen voor de regio. Bij de nieuwbouw van het museum en het depot wordt grotendeels gebruik gemaakt van bestaande infrastructuur, waardoor ongeveer 40% op de bouwkosten kan worden bespaard. Daarnaast biedt Soesterberg volop ruimte en groenvoorzieningen voor buitenexposities en grootschalige evenementen op een in militair historisch opzicht belangrijke locatie.

Volgens de regionale plannen "Hart van de Heuvelrug", is het vrijkomende deel van de Vliegbasis Soesterberg rondom het Defensiemuseum bestemd voor vrije tijd en recreatie. Samen met de partijen die zijn verenigd in het project "Hart van de Heuvelrug", in het bijzonder de provincie Utrecht en de gemeente Soest, zal Defensie de inpassing van het nieuwe Defensiemuseum in de regio uitwerken. Hierbij is het essentieel dat een goede ontsluiting tot stand komt.

Defensie

BIJLAGE

Datum
Ons kenmerk

10. Aangegeven wordt dat de collecties zullen worden gesaneerd. Welke criteria worden gehanteerd bij deze saneringen? Wat zal gebeuren met stukken die buiten de collectie zullen worden gebracht? Is het mogelijk ze over te dragen aan de traditiekamers?

11. Is het waar dat bij het Marechausseemuseum, gezien de aanwezige depotruimte, géén noodzaak bestaat om de collectie te saneren (zoals wordt gesteld in de eerdergenoemde brief van de Stichting Vrienden van het Museum der Koninklijke Marechaussee)? Welke consequenties heeft dit voor het Museum der Koninklijke Marechaussee?

Inspectierapporten van de Algemene Rekenkamer en de Dienst Cultuurbezit van het Ministerie van OCW hebben de noodzaak van een grondige sanering van de collecties van de Defensiemusea en het samenvoegen van depots duidelijk aangetoond. Ook bij het beheer van de verzamelingen dient een verbeterslag gemaakt te worden.

Met behulp van externe expertise zal een zogenaamde Museum Inventarisatie Project (MUSIP) analyse van de collecties gemaakt worden, die als basis voor een kwaliteitsverhoging en een taakstellende sanering volgens de leidraad afstoting museale voorwerpen van de Nederlandse Museum Vereniging (NVM) moet dienen.

Bovenstaande geldt voor alle Defensiemusea en dus ook het Marechausseemuseum. Omdat het één en ander nog in detail uitgewerkt moet worden, kan ik op dit moment nog niet ingaan op de detailmaatregelen die voor de afzonderlijke musea genomen moeten worden, noch op de vraag wat er met mogelijk overtollige collectiestukken zal geschieden.

12. In het huidige bestel vindt maar een zeer gedeeltelijke concentratie van musea plaats. Is in de verre toekomst een verdere concentratie voorzien, of is het thans gepresenteerde model ook het 'eindmodel'?

Zie het antwoord op vraag 5.